

SZENTEGYHÁZI HÍRLAP

II ÉVF. 2. SZÁM
1993.
február

A GYERMEKFILHARMÓNIA ALAPÍTVÁNY LAPJA
MEGJELENIK HAVONTA

„...Hol a könyv, mely célhoz vezet?”

Megvallom őszintén, gyermekkoromban úgy képzeltem el, hogy nincs a világon csodálatosabb foglalkozás a könyvtároskodásnál, s nincs különlegesebb illatú-hangulatú hely, mint a zsúfolt könyvespolcok világa, ahol az ember elfeledhet mindent, ami valóság, s a könyvekbe beleolvassa félig öntudatlan állapotban más, idegen és káprázatos világok levegőjét szípanthatja be, míg végül kiválaszthatja azt a néhány könyvet, az elkövetkező napok bódító, felszabadító olvasmányát. Ezért lettek a kedd és csütörtök délutánok hétköznapi ünnepnapokká, s lettem én szenvedélyes könyvbolond, aki váltogatás nélkül elolvasott mindent: kezdetben „ami nem egyről szól”, később csak azt, ami „egyről”.

Aztán felnőttként már egészen más arcát mutatta a könyvtár — tudományszó, ismerettár volt számomra. Majd jöttek idők, midőn „könyvtelemné árított bibliotékáink” elárvult ember-magunk jelképeivé váltak. S most, hogy nem minden megilletődöttség nélkül újra benyitok egy könyvtár ismerős illatú-csendű világába, belémvillan a nagy tételődő, vívódásoktól gyötört magyar költő, Vörösmarty figyelmeztetése:

„Ki itt belépsz, gondold meg...!”

A könyvek gondolkodni tanítanak. Mi most gondolkodjunk a könyvről, könyvtárról! — kérem meg Szabó Klárát, a városi könyvtár vezetőjét.

— Számotokra, akik nap mint nap itt dolgoztok, nem veszítette el varázsát, különös hangulatát ez a világ?

Sz.K.: — Persze, a könyvtár munkahely a mi számunkra, mint bárki másnak a maga munkaterülete, de olyan ez, mintha nekünk nem is tárgyakkal, hanem emberekkel, személyekkel, sőt nagy személyiségekkel kellene naponta találkozunk. Őket kell bemutatnunk olvasóinknak. Ez a könyvek ismeretét, szeretetét, s nagy nyitottságot követel meg tőlünk. Mert mi is a könyvtár célja? Begyűjteni az információt, rendszerezni, az olvasó rendelkezésére bocsájtani. Legfontosabb dolognak azt tartom, hogy a lehetséges anyagból a legjobbat szerezzük be.

— A városi könyvtár könyvvállományáról mit tartasz érdemesnek elmondani?

Sz.K.: — 1989-ben 23.000 könyvet tartalmazott könyvtárunk, jelenleg 29.000 a könyvek száma. Három év alatt 6000 könyvvel bővült az állomány. A változások előtt is fontos szempont volt számomra a könyvanyag gyarapítása, amikor csak lehetett, a megyei elosztótól függetlenül is igyekeztem könyvhöz jutni. A változások után a fölösleget és hasznavehetetlen anyagot kiraktuk a könyvtárból, de annál értékesebb részlettel gyarapodtunk, külföldi barátaink ajándékával.

— Kitől kapott könyvadományt a városi könyvtár?

Sz.K.: — A kapott adomány gerince a Máltai Lovagrend küldeménye, de kétszer kaptunk a Széchenyi Könyvtártól, küldött a Sárospataki Rákóczi Múzeum, Kuklai Antal plébános úr a Köröm nevű helységből, most karácsonykor pedig a testvérváros, Balatonboglár tanácsa és a város könyvtára lepette meg szép meséskönyvekkel, melyeket az ottani kórus tagjai gyűjtöttek, adományoztak. A könyveknek is megvan a maguk sorsa. Eddig holtan ücsörögtek valamilyen raktárban, most eljöttek ide. Arra törekedtem, hogy minden adomány eljusson az olvasóhoz. Ha egyáltalán nem lett volna könyvtára a városnak, akkor is egy gazdag, remek állományú könyvtárral büszkélkedhettünk most. Ez három év kemény munkája. Az adományokért viszont köszönettel tartozunk barátainknak. De nemcsak adományokból gyarapodott a könyvvállomány, bár újabban nagyon drága a könyv, mégis 1992-ben értékben több könyvet sikerült vásárolni, mint amennyi adomány volt. Fontos volna az irodalmi folyóiratok megrendelése, már azért is, hogy az évekre visszamenőleg őrzött kollektívák folytonosságát biztosítsuk, de sajnos az idén csak két napilap megrendelésére futotta a „kassza”.

— Milyen könyveket kapott és vásárolt a könyvtár? Milyen a könyvvállomány tematikus megoszlása?

Sz.K.: — Nem győzöm hangsúlyozni, azt tartom a legfontosabbnak, hogy a könyvtár mindig a legfrissebb információkat gyűjtse össze minden szakterületről s az eljusson az érdeklődőkhöz. A könyv éljen, kapja meg az olvasóját, a könyvtár ne váljék ismeretek mú-

zeumává. Az információs anyag felfrissítésében nagy segítséget nyújtott a könyvadomány. Legértékesebb könyveink: Jordánszky kódex, A Székelyföld leírása, a Természettudományi Kisenciklopédia, A fizika kultúrtörténete, a Mitológiai enciklopédia, Magyar néprajz, Törzsi művészet, Mic Dictionar Enciclopedic, Magyar-Román műszaki szótár. Vannak hiányos tudománytáraink is, mint: A magyar nyelv értelmező szótára, vagy a Világirodalmi Lexikon, melyeket idővel talán sikerül kiegészíteni.

A könyvtár állományának 30%-a szakirodalom, a többi szépirodalom. Kb. 4000 darab meséskönyvünk van, de ezek használódnak el a leghamarabb, selejtezőkor sok kiesik. A könyveken kívül szép lemeztárunk is van és diafilmjeink.

— Bizonyára rengeteg munkával járt, amíg ez a sok könyv polcra került?

Sz.K.: — A könyvvállomány pontos nyilvántartást és szakszerű elhelyezést kíván. A legtöbb ember munkánknak csak egyik oldalát, az olvasóközönség kiszolgálását látja, s a felületes nézelődőnek ez látszólag felelősség nélküli és igen könnyű munkának tűnik. Mi pedig legalább olyan komolyan vesszük, mint a tanár vagy tanító a tanítási órákat.

Az utóbbi időben nagyon lekött a sok könyv nyilvántartásba vétele. Egyetlen könyvről 11 adatot kell a leltármaplóba bevezetni amíg polcra kerül. Sok munka van vele, közben nem szünetelhet a könyvkölcsönzés, folyamatosan zajlik a könyvtár megszokott programja.

— Kik az olvasóitok?

Sz.K.: — Amint látod vegyesen, gyermekek

Kérdezett: Bogdán Ida

(folytatás a 2. oldalon)

Kányádi mosolyáról

Városunk életében nagy eseménynek számított a február 4-én megtartott író-olvasó találkozó, amelyen alkalmunk volt elbeszélgetni gyermekek és felnőttek kedvenc költőjével Kányádi Sándorral.

Nagy élmény volt ez a találkozás, minden résztvevőt elbűvölt Kányádi varázslatos egyénisége, közvetlen modora, eleven humora, s az a mosoly, amelyet már fényképről, a televízióból régóta ismerünk, de amely most ránk sugárzott s feledhetetlenné tette egy délutánunkat. Kányádi magáról mesélt, de a leghétköznapibb dolgok is példázattá váltak történeteiben. A csángó „szolgájáról” mesélt, aki az ősi magyar nyelv ízeit őrzi mai beszédében, a Petőfi sírját kutatók felelőtlenségéről, s közben megfogalmazta, hogy Petőfi az igazi példaképe, aki olyan költő volt, hogy akár minden magyar faluban lehetne sírja. Betekinthetünk műhelytitkaiba is, mert elmondta, hogy számára a vers azt jelenti, hogy az ember örökös hiányérzetét, jobbra és szebbre törekvését ébren tartja. Gyermekei pedig felnőtversek is. Kányádi úgy szereti a gyermekeket, hogy tiszteli bennük az embert. Ezért mondta, hogy a gyermekvers épp olyan igazi, művészi munka kell legyen, mint az a bizonyos kis asztal, amiről a gyermek megtanul enni. Csak így veszi komolyan és érzi meg a művészet szépségét.

Szép pillanatai voltak a találkozásnak azok is, amikor közös versmondásra, Petőfi és József Attila verssorainak közös megtanulására biztatta hallgatóit.

*Lehetek kíváncsi a
Füstenházi díszlet
művésztársait és olvasóit.
Kányádi sok szeretet,
és felhívást.
Kányádi Sándor
Füstenháza, 1993. 11. 4.*

Drága kincsként őrizzük dedikált könyveit, lemezeit, s e délután ünnepélyességét, amikor az élő irodalommal találkozunk, s ez a találkozás beragyogta szürke hétköznapjainkat.

Kányádi Sándor azt mondta, hogy több évszokról írt, mint amennyit megélt. Azt kívánjuk, Isten tartsa meg nekünk. Szükségünk van a mosolyára, szavaira, verseire. Visszavárjuk!

Bardócz Laura X.A osztály

„... Hol a könyv, mely célhoz vezet?”

(folytatás az 1. oldalról)

és felnőttek, de télen több a felnőtt. Aktív olvasónak azt tartjuk, aki legalább háromhavonta megfordul a könyvtárban. Évente 1500-1600-an iratkoznak be. Például, a mai napon 14 olvasó iratkozott be, 35 olyan olvasó fordult meg, aki januárban iratkozott be és 103 a kiadott könyvek száma. Rendszeresen jönnek a gyermekek, egyik-másik sasszemmel fedezi fel az újdonságot, s mint a kincsesházyában, úgy keresgélnek a könyvek között. A fiúk a „bunyós” könyveket keresik, munkatársamnak Szabó Ildinek, akiben másfél évvel ezelőtt kiváló munkatársat találtam, sikerült bunyós könyvként kivetetni, elolvastatni az Egri csillagokat egy iskolás fiúval, aki „milyen jó volt!” felkiáltással hozta vissza a regényt. Kérlek, elvárják, hogy ajánljunk, válto-gassunk számukra. Anélkül, hogy rátküldjünk nekik valakire a könyveket, úgy próbáljuk irányítani olvasási ízlésüket, szokásaikat, hogy érdekes, új és mindig egy kicsit több legyen az, amihez juttatjuk őket. Egy nagyvárosi könyvtárban személytelen a könyvtáros munkája, gépszerű a kiszolgálás. Nálunk a személyes kapcsolat teszi emberebbé és felelősségteljesebbé is egyben. Fontosnak tartjuk, hogy visszajárjon az olvasó. Lőrincz Pál bácsi 90 évesen ma is eljön a könyvtárba. Férfi olvasóink inkább a történelmi regényt keresik, erre éheztek ki. Közérthető és komoly történelmi műveket, életrajzi, önéletrajzi írásokat kaptunk. Mindez hiányt pótol. Sok verses kötetet szerettem be, sok olyan falusi olvasó van aki kéri, jó dolog, örülök ennek. Aki megkeres, annak igénye van a szellem levegőjére. Már belépéskor meg lehet állapítani, hogy könyves ember-e az illető. Sokan megfordulnak itt, akik rá se néznek a könyvre.

— *Mindabból, amü mondtál úgy érzem komoly könyvtárosi ars poeticád fogalmazódott meg!*

Sz.K.: — Ez lehet, hogy éppen a kedvenc könyves aforizmán „a XIX. sz. szimbolikus

alakja Rodin Gondolkodója volt. Ez a nagy erejű magányos alak vette el kezét az állától, hogy öklét kisimítva könyvet tartson vele az ölében. Így lett a mindenségben önmaga helyét kereső ember jelképe az olvasó ember.”

Aki ide belép segítségére van szükségére. Ezért érzem munkánkat fontosnak, szeretném, ha mindenki tisztelettel, szeretettel nézne a könyvekre. Elérni, hogy minél többen forduljanak a könyv felé, ha gondjaikra megoldást keresnek.

Mindezekon kívül szívesen vállaltam mindig a tömegrendezvények szervezését, versműsorok összeállítását, begyakoroltatását. Fontosnak tartom, hogy a fiatalok, akik részt vesznek ezekben, megszeressék a verset. 1987-ben és 1989-ben az országos versenyen díjat kapott a könyvtár szavaló csoportja. Ady, Heltai, Radnóti versek szóltak:

*„Oly korban éltem én e földön,
mikor besügni érdem volt...”*

*Oly korban éltem én e földön,
mikor ki szót emelt, az bujhatott”*

Nem az utasítások számítottak. A fiatalok szépen mondták, a közönség értette. Elmondani szépen, s ez elég.

Igen szerettem azokat az alkalmakat, amikor a felszegen működő nők körén szólhatott a vers. Dr. Mihály Margit orvosi előadásait mindig verssel zárta. Mostanában az emberek elidegenedtek egymástól. De újra igénylik a szép, hangulatos összefüggéseket, s ezt mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy a magyar tv-sék felvételekor nagyon sok asszony gyűlt össze feleleveníteni a régi fonót. Kérték is, hogy kezdjük el újra ezt a fajta tevékenységet. Ezekre mindig volt beiktatva nevelő jellegű előadás, orvosi előadás, könyvismertető, vers, vídám történet. Hosszú éveken keresztül tanítónők, orvosnők szívesen vettek részt az esteken. Az utóbbi idők egyik legszebb verses műsora volt „Arad pedig a magyar Golgota” címmel.

Nagy élményt jelentett mindig egy-egy író-olvasó találkozó. Olyan február is volt régebben, hogy két-három találkozóra is sor került. Eljöttek írók, költők, tudósok, történészek: Fodor Sándor, Farkas Árpád, Magyar Lajos, Toró

Tibor, Vajda Lajos, Beke György, Kányádi Sándor ötödször volt most itt.

Most túl nagy a csend, mintha befagyott volna a közönybe a világ, nyitani kellene.

— *Hogy érzed, mennyire értenek meg, becsülnék meg? Kik tekintik fontosnak a munkádat?*

Sz.K.: — Az nem érdekel, ha a viszont sokat jelent, ha egy összefüggés után azt mondják az asszonyok: tessék máskor is eljönni. Persze a város életében akkor töltheti be igazi funkcióját a könyvtár, ha az értelmiség, aki hivatásszerűen közelebb áll a könyvekhez mint a más foglalkozásúak, számon tartja a könyveket. Az értelmiségtől, diákoktól azt várom, hogy keressenek meg. Most igazán van választék. Régebben, amikor sokkal kevesebb könyvünk volt, akadt olyan tanár, aki mindig talált valami csodálatosan jót, pedig otthon rengeteg könyve volt.

Igen, rendszeres látogatók és érdeklődők azok, akiknek komoly magánkönyvtárak van. Én remélem, hogy sokan a mai fiatal könyvtárlátogatókból leendő gyűjtők, igaz könyvszeretők lesznek. Akik azt akarják, hogy a könyv éljen a lakásban, váljék fontossá a család életében. Mert tudják, hogy csak így védhetik meg magukat a csúrhérségtől, kisszerű igénytelenségtől. A könyv és könyvtár társadalmi szerepe? Az már Vörösmartyt is keserű következtetésekre készítette: „Országok rongya! Könyvtár a neved!” De ugyanakkor: „És mégis mégis fáradozni kell!”

— Mit és mikor olvas a könyvtáros?

Sz.K.: — Mindenesetre nem a munkahelyén olvas, mert erre nem igen jut idő. Nem is én keresem őket, időszakonként ők keresnek meg engem. Ady és Váci, Vörösmarty és Petőfi, József Attila.

Tudod, meggyőződésem, hogy a gépesített információszórás, a videó korában sem tudja a könyvet semmi kiszorítani. Mint ahogy az imádságot sem helyettesítheti semmi az életünkben.

A könyvtár az marad, ami volt: a szellem temploma.

„Magszagal, táncol, két lábra áll,
dörzsölődik, megnyalogat,
mint valami kölyök-halál,
a felborzolt bundájú fagy.”

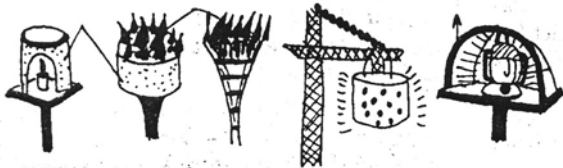
(Kányádi: Téli szonett)

Cserkészélet

...S ilyenkor szívesen csapjuk be az orra előtt az ajtót, az outhon melegében rejtőzködve, elmélkedve: hogyan is tegyük hasznossá magunkat? A cserkész sose ül tétlenül.

Például vesz egy hosszú cérnát a tübe befűzve, a mindent magába rejtő kamrából eldhalász néhány parafadugót, és máris elkészíti a tekergő dugókigyót. Kedves ajándék lehet a kistestvérnek.

Még egy másik ötlet a világítás megoldása. Sokszor kell világítás egy színpad részére, tábori számokra, vagy az éjsötétben utat mutatni.

Nem mindig van kéznél a villanylámpa. Ilyenkor néhány segédeszköz segítségével könnyen megoldhatjuk a világítást. (Szükséges hozzá: konzervdoboz, gyertya, fadarab, petróleumos rongy vagy vatta, drót).

Sárközi Zsuzsa

Téli eset

írta Drăgoiu Marius

Volt nekem egy korcsolyám,
Eladták egy délután.
Nem volt mivel korcsolyázzak,
Sírni kezdtem anyukának.

Azt mondta az anyukám,
Mikulás hoz ezután
Eljött már az angyal is
De korcsolya sehol sincs.

Mert nem vettek semmit sem,
Nagyon elkeseredtem.
Egy-két nap sírdogáltam
Nem gondoltam korcsolyámra.

Már nem bánt a korcsolya
Mert a jég is pocsolja.
Letelt már a vakáció,
Megkezdődött a gyóntató.

Ne halasszuk tovább!

Február 4-én négyülés volt Felszegben az iskola épületében. A beszélgetés, amelyen Szeles Bálint polgármester elnökölt a gázvezeték kapcsán komoly vitává szélesedett, amelyből az indulatos bekiáltások sem hiányoztak. Ilyenkor Szeles Bálint az iskola csengőjét erőlyesen megrázta. Természetesen a kb. 70-80 felajzott ember és a gázvezetés ügyét szívén viselő polgármester érvelése, vitája érzelmetől fűtött volt, néha logikátlan. Ezért úgy döntöttem, hogy a fő problémákat, hozzászólásokat lejegyezve, egy csendes félórán kérék választ azokra. Íme, néhány elhangzott gondolat:

F.J.: — Aki feliratkozott '90-ben, az fizessen, vagy idejében jelezze a kiállási szándékát, mert a fővezeték lefektetésében minden részfizetés fontos. Vasárnapi döntés mindenki, hogy a megemelkedett költségeket hajlandó-e állni. Ha lemondott, úgy mondjon le, hogy többet nem kérheti.

M.J.: — A nép kételkedik, hogy egyáltalán a kapuja előtt elmege-e a gázvezeték.

K.J.: — Ha így megy a pénzkereset, ahogy most elindult az üzem, kapunk 5-6000 lejt — mindenkinek családja — van nyomorúság... Én azt mondom, hogy ezt a nép nem tudja csinálni. Kerülgetjük egymást ez a sok erős ember, annyi van, hogy az út teli van velük. Mindenkiünk szereti a munkát. Dolgoznánk, de hol? Igaz, hogy mindenkinek van 10-20.000 lej spórolt pénze, de azt hiába tesszük ide belé, nem tudjuk mit hoz a holnap. Valamerre utat kellene nyitni. A pénzt valutába kéne tenni... Tavaly, tavalyelőtt sokkal inkább be tudta volna vezetni a nép a gázt, mint az idén, ahova kerültünk... Miért nem fogtak neki '90-ben?

Sz.B.: — '91 novemberében jött a jóváhagyás, '92-ben készült el a tervek. Most az a fontos, hogy ne halasszuk még tovább, amíg még jobban meg nem drágul minden.

B.G.: — Amikor jóváhagyták, akkor rögtön meg kellett volna venni a fővezeték. Már be

lenne téve. Topogunk, totyogunk. Fakiutalás kellene, abból bevezethetnénk. Elhök úr, olyan személyek vannak itt, hogy egyszerűen nincs ahonnan kifizessék azt a pénzt. Ezeket kéne segíteni.

V.Z.J.: — Segítsen az erdő. A fa. Az az apánké volt. Mi maholnap nem vagyunk. Pont az öregebbeknek volna fontosabb a gáz.

Sz.M.: — A legelő, az erdő a népé. Nem a legelőbizottság elnökéé, sem az erdészeté. Ezt meg kell értsen mindenki. Oda kell kerülnünk, hogy egy komisszió kérjen az erdő és a legelő fából. Akár a minisztériumtól. Ne adjuk el másnak.

Sz.B.: — Az erdő ügyét feljegyeztem. Léptünk ebben az ügyben. Addig is muszáj a zsebüket kinyissák. Ha a tavaszról is elhalasztjuk a gázvezetést, akkor megint csak gyűlésezünk, a végén nem lesz gáz. Mindenki adja le a pénzt, az üzem révén lesz cső, lefektethetjük az utat!

?: — A gyár meg tudott venni 200 m³ fát, mi miért nem kapunk kiutalást? Ha adnának 500 m³ fát, közmunkával kitermelnénk, a gyár egy hónap alatt feldolgozná, az árából lehetne számítani a vezeték. Miért csak a Kft-k, idegenek vásárolhatnak, igényelhetnek?

T.A.: — Sehol egy kimutatás, hogy egy munkát mibe kerül? A cső mennyi? Mennyi a manopera? Ha valaki elvállal egy munkát, az mondja meg, mit miért számít fel?

V.Z.J.: — Ki ássa a sáncot?

Sz.B.: — Arra törekedtünk, hogy minél kevesebbe kerüljön az embereknek a gázvezetés. Ezért szereztük meg a regulátort 4050 lejért és nem úgy, ahogy adták a Kft-ek. A sáncásás nem a gázvezető csoport dolga. Gépi erővel túl sokba kerül. Ezért mindenki a háza előtt ássa ki a sáncot.

H.S.: — Mennyi pénz kell most sürgősen?

Sz.B.: — 80 millióból már minden utcában lesz fővezeték. Ez emberenként 80.000 lej lenne Nagyfaluiban (kb. 1000 család). Ezután jön a belső vezetés.

H.S.: — Mit javasolsz a tényleg szegényeknek, akik szeretnék a gázt, de nem bírják meg?

Sz.B.: — Egy tiszta: az erdőből nem lehet állni az egész összeget. Nem jön ki. Besegít, de az egészséget képtelenség az erdőből várni. Itt fenn nem kellene problémázzanak: mindenkinek van egy kis gazdasága, adjon el egy disznót, borjút, máris le tudja fizetni a ráháruló pénzt. Sajnos, a lakosságban van egy ösztönös ellenállás, bizalmatlanság, átdumálják az egészséget, ahelyett, hogy nekiállnának, hamar kifizetnék, amíg még nem késő. Ha szeptemberben adták volna a pénzt (meg volt hirdetve) megvehettük volna az egészséget. Akkor 3000 lej, most már 5700 lej e. 8 colos cső (1 m). Szerencsére már van annyi cső, hogy fel fog jönni a főútig. Azért is bevezetjük a gázt!

H.S.: — Egy kis kitérő: ha az utat úgyis feltúrjátok a gázcsövek miatt, lehetne-e más munkálatot is kapcsolni? Pl: a kanalizálást bővíteni, vízvezeték modernizálni, esetleg az útburkolatot korszerűsíteni, rendbeszedni? Hivatkozom arra, hogy a tavaly az utak feljavítását azért nem láttatok érdeemesnek, mert a gáz miatt úgyis fel kell törni az egészséget.

Sz.B.: — Nem számíthatunk semmire. A gödröket betömjük és kész. Az IGO-nak nincs pénze a kanalizálás javítására, a Tanács is szegény. Örvendünk, ha a gödröket majd tudjuk tömögetni.

A ma esti gyűlés utóhangjaként hozzátenném: A gázbevezetés közügy, az egész Szentegyháza ügye, érdeke. Eddig mindenki becsületesen melléállt, reméljük, hogy az ingadozók is előbb-utóbb belátják, hogy a gáznak égnie kell — bármi áldozat árán!

U.i.: A következő lapszámunkban a további fejleményekről és a gázvezető csoport bemutatásáról esik szó. Várjuk a lakosság gázzal kapcsolatos kérdéseit is a szerkesztőségben!

Haáz Sándor

„Aki én bennem marad, én pedig ő benne, az terem sok gyümölcsöt.”

Jn.15.5.

Megújuló egyházi életünkben egyre szaporodnak a gondok, a tennivalók. A feladatok nagy része a presbitériumra kellene háruljon. Régi szokás szerint a presbiterek (egyházi tanácsosok) általában férfiak, ellenben vannak olyan szolgálatok, feladatok, amikhez az asszonyok jobban értenek, ha sok férfinak ez nem is tetszik.

Követve nagy asszonyaink Zrínyi Ilona, Lórántffy Zsuzsanna és diakonisszáink példáit, az 1989-es év után egyre több egyházközösségben jöttek létre nőszövetségek.

A Szentegyházi Református Nőszövetség 1992 tavaszán alakult. Bárki tagja lehet, ha úgy érzi.

Tíztagú vezető bizottsága van, ebből egy a szervezési felelős, kettő lelki gondozásért felel és egy a pénztáros. Ezek a címek csak a formáság kedvéért vannak. Mindenki aki tesz és teni akar az egyház érdekében, az lehet vezető.

Július hónapban nőszövetségi konferencián vettek részt Knoblok Irma és Kádár Anna. Sok jó ötlettel és szép élményekkel tértek haza. Érezzük, hogy nem vagyunk magunkra, mert gondjaink, örömeink nagyjából azonosak más egyházközösség nőszövetségével.

Tennivaló bőven van, szeretetvendégségek szervezése, betegek, rászorulóknak meglátogatása és támogatása, egyházi ünnepélyek szervezése és nem utolsósorban az imaház és környékének rendben tartása.

Hogy eddig mit dolgoztunk?

— 1992 október 31-re, a reformáció ünnepére versműsort állítottunk össze. Köszönet érte minden lelkes résztvevőnek. Ezzel a műsorral, a januári imahét alkalmával a nagygalambfalvi gyülekezetbe látogattunk el. Gondolom nem csak nekem, mint falubelinek, hanem másnak is örömet szerzett az együtt éneklés, imádkozás, csak kár, hogy kevesen voltak jelen. Hazafele az időt népdalok tanulásával és a régiék felelevenítésével töltöttük. Kellemes esténk volt.

— Karácsonykor a gyermekeknek és egyedülállóknak szeretetsomagot osztottunk. Kedves emlékem marad, milyen örömmel fogadták az idős néni az azt a csekély ajándékot, amit az egyház részéről továbbítottam. Úgy éreztem, hogy ők is, és én is megérettük a felénk áradó igazi szeretetet.

— A nőszövetség tagjai betegeket is látogattak, a rászorulóknak csomagot vittek ebben az évben is.

— Február 7-én a líceum étkezdéjében szeretetvendégséget, kukoricadélutánt tartottunk, melyre sajnos még reformátusok is kevesen jöttek el. Nagy Eszter tanárnő előadást tartott Makkai Sándorról, arról a református püspökről, aki regény- és tanu-

mányíróként is jelentős személyiség.

Táncoltak az üzemi táncsoportosok, népdalokat énekelt Kerekes Edit és Bara Zsuzsa, verset mondott Mihály Szilárd, a vallásosság gyermekek pedig éneket tanítottak a jelenlevő felnőtteknek. Gondolom, senki sem sajnálja azt a két-három órát, amit velünk töltött.

Köszönet a résztvevőknek, szervezőknek. Öröndetes dolog, hogy az értelmiségiek alaposan kiveszik a részüket az egyházi élet felindításából. Ők azok, akik nem vállalhatták sokszor még a templombajarást sem. Sok faluban most sem vállalnak semmit a közösségért, mert az most is kényelmesebb, abban nem lehet hibát kapni.

Mindenkinek engedni kell, hogy dolgozzon és ne vegyük el senkinek a kedvét ilyen vagy amolyan haszontalan rágalmakkal, hanem inkább segítjük a jóra. Tartsuk szem előtt a című választott bibliai idézetet és senki másra ne figyeljünk, csak egyedül Krisztusra, és ha őbenne bízva tekintünk egymásra, akkor sok, és áldott gyümölcsöt fogunk teremni magunk és mások számára.

Mihály Zsuzsanna
a Református Nőszövetség tagja

Zöld asztalok

Január 16-17-én az Eurostyle és a Darius Kft-k rendezésében került sor az első Pool biliárd bajnokságra. A kísérleti jelleg nem befolyásolta a rendezvény népszerűségét. A 40 résztvevő (versenyző) kieséses rendszerben harcolt az első helyért, amelyet végül megérdemelten Szabó Zsolt nyert meg, aki a döntőben Márton Gábort győzte le. Meglepetésekben sem volt hiány, mint azt a nagyszámú nézőközönség is tanúsíthatja.

Párját ritkító eredménnyel zárult viszont a két héttel később megrendezett asztalitenisz-bajnokság. Most arra a kérdésre, hogy ki lett az első, nincs egy személyes válasz. Inkább élbolyról beszélhetünk. Az öt döntős körmérkőzése után (minden játékos ugyanannyi pontszámot gyűjtött, mint ellenfelei), a helyzet változatlan maradt, így tehát öt első helyezetről beszélhetünk. A legjobbak abc-szerinti névsora a következő: Józsa Gábor, Lőrincz Zoltán, Mag József, Szabó Zsolt és Szócs Zoltán.

Sir Ekmon(d)

Betlehemes Szentegyházán

Januári lapszámunkban említettük, hogy a szentegyházai betlehemesek első díjat nyertek Szatmáron.

Ezúttal a hagyományápolásról beszélgettünk Sándor Mihállyal és Szeles Lőrincel.

— Mióta tagja a szép hagyományt őrző csoportnak?

S.M.: — 1953-tól. 40 éve.

— Amikor belépett a csoportba, kitől tanult meg a szöveget és éneket?

S.M.: — Lőrincz Domokostól, ő pedig az édesapjától Lőrincz Andrásztól tanulta, aki a múlt században született.

— Hogyan maradt fenn ez a hagyomány?

S.M.: — Egyik csoport átadta a másiknak, ahogy kiöregedtek újak, fiatalabbak vették át és tanulták meg. Ezzel csakis a falusiak foglalkoztak.

— A jelenlegi csoportnak ki tanította meg?

S.M.: — Szeles Péter és jómagam. Mi vagyunk a legrégebbiek.

— Hogyan történt régebben a szereplés?

— Egy héti folyt a szereplés — mondja Sándorné — Karácsonytól-Újévig. Ezalatt végig a gazdánál aludtak a subájukon a betlehemes szereplők, nem szabadott hazamenni. Ezt eskü alatt fogadták meg.

A két angyal, Mária és a két öltöztető pedig a gazda feleségénél aludtak. Onnan indultak szerepelni a házakhoz ahová meghívták, onnan pedig vissza a gazdához. A házat nem szabadott elhagyni. Aki az esküt megszegte büntetést kapott.

— Hogyan öltöztek a bemutatókra?

Sz.L.: — Ünnepi széklő népviseletre vettük fel a pástort öltözetet. Szatmáron is ezt külön megjegyezték, hogy szépen, rendesen jelentünk meg. A bemutatóról felvétel készült, mindenkinek megvan a videókazetta.

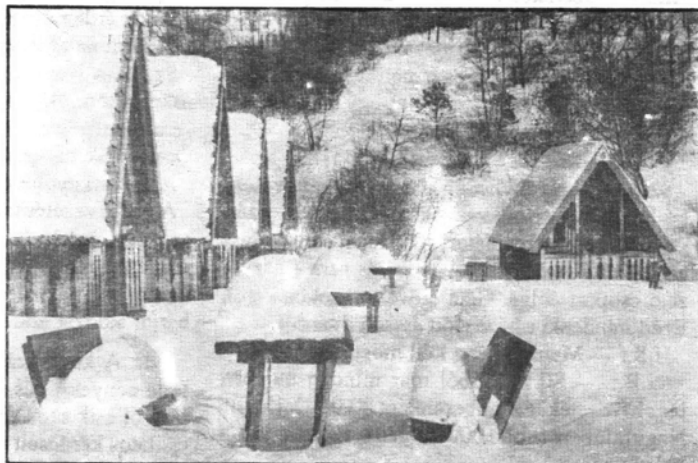
— Úgy hallok, hogy szeretnék, ha lassacskán átvennék a fiatalabbak.

S.M., Sz.L.: — Ha négy évszázadon át fennmaradt, reméljük, most is akad a fiatalok között, aki vállalkozik arra, hogy megtanulja tőlünk. Jó lenne, ha ezek legények lennének.

A Szatmáron bemutatott Angyal betlehemes 17 lelkes szereplője: Szeles Lőrinc, Márton Árpád, Konrád János, Kovács Náci, Simó Gabi, Elekes Imre, Balázs Pál, Tamás János, Sándor Mihály, Konrád Imre, Lőrincz Mihály, Szeles Péter, Vitus János, Vitus Edit, Konrád Emese, Bartos Kinga, Szeles Mária.

Eddigi munkájukért köszönettel és elismeréssel tartozunk a fentieknek, és kívánunk türelmet a továbbadáshoz.

Szabó Klára

Pihen a strand (Burus Tibor felvétele)

Fekete sarok

Két év rabló-pandúr játék után, egy évre bezárult a csíkszeredai börtön karja Boldizsár István 28 éves cigány nemzeuségű, Rákos utca 3. szám alatti lakos után is, csakhogy ezúttal a játék komoly. Számos lopás és betörés tette közül, három sikertelen bebizonyítanunk jogerősen. További három tettének kivizsgálása folyamatban van.

János Dezső, 35 éves, Ady Endre utca 10. szám alatti lakost a székelyudvarhelyi Törvényszék, az 1992 augusztus 25-én Vitus Tamás ellen elkövetett súlyos testi sértés büntetéseért, két év hat hónap munkahelyen letöltendő börtönbüntetésre ítélte.

Városunk területén, pontosabban a „Cigánydombon” tartóztatták le a helyi rendőrség bünyügyi dolgozója Boldizsár Jani, 35 éves, oklándi születésű, rablás büntetése elkövetése miatt országosan körözött személyt, aki Majlát János álnevén több mint egy hónapot bújkált ezen a környéken. Tehát, a farkasok köztünk járnak, ezért nem ajánljuk senkinek, hogy ismeretlen napszámoknak alkalmi munkát adjon, vagy ami még rosszabb, éjszakára szállást. **plutonier Kedves Endre**

Közlekedés

— Két hajtsít vontunk be ittas vezetés miatt: Ferencz Ernő és György Csaba

— Csúnya baleset volt január 23-án este Lovétebányán. Tamás Mihály (Ady u. 54.) kivilágítatlan szekere nék ütközött egy Dacia. Az összetört kocsit utasaival otthagya elmene-kült a szekeres. A Múzeum utcában érték utol a károsultak.

Ismételten felkérjük a szekeres gazdákat: **NE SAJNÁLJÁK ESTE MEGGYÚJTANI A LÁMPÁIKAT!**

Várjuk a lakosság észrevételeit, javaslatait a közlekedés javítása érdekében.

Panasz- és javaslatfogadás a rendőrfőnöknél rendszeresen: hétfő 12-14 óra. De azért lehet jönni máskor is!

It. Csíki Ludovic

Apróságok?

Már-már ásitásra hajlamos az ember, amikor hallja: lelkiismeretes munka, kötelességtudás. Minek untatják az embert ilyen apróságokkal?

Pedig sokszor az ilyen apróságokból lesznek a tragédiák. Na jó, az én esetem nem lett éppen balsorsú, szerencsésen jobbra fordult, de lehetett volna.

Egy tanácsi alkalmazott apróságok miatt elhanyagolta, hogy értesítsen, miszerint át kéne vennem a katonai behívólevelet. Minek fontoskodni ilyen döröszégekkel? Így semmit nem tudván az ügyről, nem jelentkeztem a megyei hatóságnál. Ennek eredményeképpen a helyi rendőrség elfogató parancsot kapott. Ha a rendőrök nem annyira jóhiszeműek, mint amilyenek voltak, s ha nem engednek egyedül jelentkezni, akkor bizony kíséretükben utazhattam volna Szeredáig. Elképzelem, amint bizonyos néptanácsi alkalmazottak sópánkodva néznek, ahogy a rendőrök kísérik: Szegény fiú, vajon mit követett el?

Mert a kötelességtudás annyira unalmas téma, hogy más ásit tőle az ember.

Barabás Attila

Kedves nézőink

...január 21-én, csütörtökön négy jeles személy érkezett Szentegyházára: Lovass Ferenc, Bodo Sarolta, Bolya László és Kazincky László a Magyar TV-től. Azzal a céllal jöttek nálunk, hogy dokumentumfilmet készítsenek a falu téli életéről.

Szabó Klára könyvtárosnő vállalta a szervezés oroszlánrészét, de Haáz Sándor, Konrád János, Szeles Lőrinc, Márton Árpád és mások is készségesen álltak az ügy szolgálatába.

Csütörtökön késő éjszakára készült el a zsúfolt programú „forgatókönyv”. Néhányunkban ott bújkált a kétely: valóban le lehet ennyi eseményt, dolgot filmezni rövid három nap alatt? Megfeszített, kemény munka árán, de sikerült.

Pénteken kora reggel Sándor Vera tejcsarnokába látogattak el a tévések épp, amikor a legtöbb tejhozó érkezett. Majd a „fa útját” követve megörökítették,

amint Konrád János farönköt húzat a lovaival, amiből Lőrincz Imre bácsiék fűrészén (gáter) deszkát vágtak, meggyalulták. Lefilmezték több asszonyt szövés közben: Dávid Ilus néni csergét szőtt, Tamás Ágnes harisnyapasztót, Konrád Emma rongyszőnyeget, Bors Veronka pedig csíki rakottast, és mindenütt megcsodálták a kész terméket is.

Molnár András asztalosműhelye következett ahol ajtó-ablak készül a deszkából. Majd Konrád Károly gazdasági udvarát vették szemügyre, hogy milyen is egy igazi falusi gazdaság. A kovácsmesterségnek is nagy múltja van a faluban, így len-

csevégre kapták Bécsi Dénes műhelyét és a kovácsot lópatkolás közben. Szombat délelőtt lefilmezték Böbe nénit, aki gyönyörű szedetteseket sző, Tamás Ágnesnél pedig a finom kürtőskalács sütését.

Bors Veronkánál „mesebeli”, mennyei ízekkel dús ebéd”-ben részesültek a tévések, ahogyan ők jellemezték. Itt megörökítették a malmot is, meg alatta a lefagyott vizet.

Este Lőrincz Jula néni házában a fonót filmezték le, melynek mozgosításában nagy segítségre volt Lőrincz Istvánné-Ilona néni és Sándor Mihályné. Volt ott jókedv, finom sütemények, jó bor és persze szorgos munka. Igazi valóságos fonó volt: hál’Istennek még tudnak az asszo-

nyok orsóval fonni (igaz, hogy egész nap gyakorolták).

Meghívtunk jóhangú tanító-óvónőket is: Bara Zsuzsa, Mihály Zsuzsa, Kerekes Edit, Szabó Ildikó néhány szép, vidám népdalt énekelt.

Ilona néni is énekelt, közben dolgoztak, dolgoztak az asszonyok is, a filmek is. A meghitt, kellemes élmény annyi-

ra meghatotta a filmeseket, hogy még a könnyük is kiesett. Néhány ördög és a Halál is meglátogatta a fonót, annak rendje módja szerint ijesztegették a jelenlevőket. Még szerencse, hogy nem vitték magukkal szegény tévéseket.

Este a Vasgyári táncsoport próbáját, majd vasárnap de. a kész táncot filmezték le. Aztán a nagymisére menőket, a lovasszánokat, a templomot belülről is, meg a templomból kijövőket is megörökítették. Természetesen nem maradhattak el a gyermekek sem, játszás, korcsolyaszánkózás közben.

Végül a Gyermekefilharmónia három népdalt énekelt-muzsikált el Haáz Sándor vezénylete alatt. Ebédre Portik Sándor plébános hívta meg a társaságot.

Vendégeink a háromnapos kimerítő munka után nagyon elégedetten és azzal az ígérettel búcsúztak el, hogy márciusban a Duna TV is műsorra tűzi a filmet. Nagyon várjuk!

Lőrincz András

Nem (is) panasz- kod(hat)unk...

„Kösz, jól vagyok...” éneklí D. nagy Lajos (Bikini) — és köszönjük szépen, megvagyunk mi is

Igaz, ráfáz(t)unk egy kissé erre a demokráciára, de (m)eleget ígértek „meteorologusaink” az elkövetendő időszakra. Itthon, szűkebb kör(nye)zetben (is) minden a legnagyobb rendben történik, mégis kérdések sora kíváncsokik ki belőlünk, ha már beszélünk megadatott.

...Hátha még akadnak közöttünk megadatok, akiket legalább elgondolkoztat(nak) ezek a problémák.

...„Tél van... és hideg... és hó...” — melegedni akarunk? várjuk míg kiolvad a jég az elfagyott fűtőtestekből; várjuk meg szépen a nyarat. Addig is, fizessünk csak nyugodtan:

„APÉNZNEM VÉSZEK, CSAK ÁTVÁNDOROL”
...Ha netalán sürgősségi problémák adódnak, keressük elő eddigi poros naivitásunk és ballagjunk be szépen a „postára” telefonálni, mert a hidegnek köszönhetően befagyott a hang a telefonhuzalokba... Vár(j)unk egy kicsit, hogy melegedjen, mert az IDŐ mindenre megadja a választ!

...Ha utazni szeretnénk... Azt ne! Üljön csak mindenki otthon! ...Igy legalább nem tudhatja meg, hogy milyen kacskaringós ez a „sofőrüvesztő”, és nem kell kilábalnunk a (tengeri) betegségből! Ha van autóbuzs, nincs üzemanyag. Ha van üzemanyag, nincs autóbuzs. Ha van mindkettő, akkor a járat nem indul időben. Ha mégis időben indulna, akkor csak lövétéig utazhatunk, mert a vezető lövétei... Tehát, jobb lesz otthon ülni és reménykedni: „AMI KÉSIK NEM (BIZTOS), HOGY MŰLIK!” Ezek apró kis kérdések, gondok, bosszúságok, melyekkel naponta találkozunk az ember. Gondolkodtak el már azon, hogy kellene egy kis változás? Valamivel több emberség egymás iránt, egy kis megértés. Gondolkodtunk el már azon, hogy...

Mag József

Logika

A beküldött megfejtések sajnos nem jók. A hiányzó számjegy a négyzetben nem 66, hanem 51. (Pithagorasz-szerű megfejtése van: $a^2 + b^2 = c^2$) Így a következő rejtvény helyes megfejtőjének jut majd az 1000 lej!

Western story

Egy texasi városkába kintől meggyőrtört arcú cowboy lovagol be. A kocsmá előtt kiköti lovát, bemegy és kér egy nagy pohár vizet. A poharat a szájához emelve inni akar, amikor kint hatalmas lövés dördül. A cowboy lemerevedik. Figyel. Kis idő múlva leteszi a vizet anélkül, hogy ivott volna, az arca kismul, elköszön és fűtyörészve eltrappol lovával.

Feladat: Magyarázd meg a történet logikáját. A FŐ magyarázat kapja a díjat!

Szerkesztők	Szerkesztőség
Haáz Sándor	Városi Könyvtár
Szabó Klára	Republicii 24.
Nagy Eszter	RO 4154 Vlahita
Feljéc, grafika:	Készült az
Bodó Levente	Infopress-nél

Ez nem ár,
habár a lap előállítására
az Alapítványra vár.

25lej

KÖZLEMÉNYEK

1. Egy éve hunyt el Arad megyében Ambrus Imre, Szentegyháza néhai plébánosa. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

2. A Győri Apátság ferencrendi szerzetese látogatta meg a Mártonffi iskolát. A híres tudós, Jáki Theodóz atya zeneórárt tartott a VIII. osztályban. Egy régi Mária-éneket tanított.

3. A Farsang vihara február 12-re összpontosította erejét: mindkét iskola, no meg a Líceum diáksága is ezen a pénteken tombolta ki magát. Az unitáriusok is farsangi összejövetelt tartottak a reformátusok kedves kukorica-estjének mintájára.

4. Molnár András asztalos műhelyében elkészültek a Vashámor új ablakai. Ezzel a fosznideszkánk el is fogyott, így az ajtó készítése még várat magára.

5. Lövétebánya új iskolát kap nemso-kára. Kádár Levente igazgató javaslatára, a Városi Tanács a kihasználatlan Művelődési Házat alakítja át. A bútorzat már megvan!

6. A Katolikus Egyház ifjúsági tábort nyit nyártól. A szelterszi Menedékház tulajdonjogát szerezték meg szívós, kitartó utánajárással. A felújításhoz rengeteg munkára lesz szükség, de az ifjúság bizakodó.

7. A Felnőtt Filharmónia végre megkezdí próbáit február 25-én, csütörtökön délután 5 órakor. A tavalyi tagokon kívül szívesen látunk újabb jó hangszereket.

8. A fúvószenekar tagjait február 22-én, hétfőn este 7 órára várjuk egy új, kápolnásiaktól szerzett gyászinduló betanulására.

9. A Filharmónia autóbuzsai rendszeresen járnak Budapestre. Indulás minden csütörtökön reggel 9 órakor. Visszafélé a Keleti pu-tól indul szombat reggel 7 órakor.

10. Ez az újság mindenki lapja. Kérjük észrevételeiket, ötleteiket, kritikáikat írásban beküldeni. Mindent közlünk, aminek építő szándéka van.

11. Lapunk a székelyudvarhelyi Infopress Rt. támogatásával jelenik meg. Köszönjük!

KÖZLEMÉNYEK

Nyugdíjas sarok

Portrészorozat

A januári számunkban már tudomásukra hoztuk a kedves olvasóinknak, hogy szót adunk ebben a cikkünkben szerre egy-egy kedves nyugdíjas barátunknak. Íme, megkezdí a sort:

EGYED IMRE:

B.G. — Kedves Imre bácsi, légy szíves mondjál egy pár szót életedről.

E.I. Hát mit is mondjak? Azzal kezdem, hogy az életem munkában telt el, itt a vasüzemben. 1919-ben születtem és már 15 éves koromban vasöntő-nas lettem, 1934-ben, két év után vasöntő 1940-ig. Terhes, nehéz munka az akkori műszaki feltételek között. Kezembem a vasöntőkanál és szinte futva mentem a kész homokformához. 1940-ben bevo-nultam katonának. 1942-ben a frontra kerültem Oroszországba, 23 éves fiatal fejjele.

1944-ben fogságba estem és négy évet húztam le a fogolytáborokban a Krim félszigeten. Csak a jó Isten mentett meg sokszor, de hála Óneki életben maradtam. 1948-ban jöttem haza.

Idehaza rögtön munkába álltam az üzemben a régi szakmámban, mint öntő újra dolgozni kezdem. 1954-ben mint kiemelt mester 1961-ig, s azután nyugdíjbavonulásomig, mint főmester intéztem kb. 400 ember sorsát az üzemben. Nehéz volt, nagyon nehéz az akkori körülmények között.

B.G. Légy szíves mondj valamit a magánéleteredről is.
E.I. Hát időközben megnősültem, lett két gyermekünk, már független felnőt emberek. A fiam Vásárhelyen a lányom itt helyben van, mindketten az egészségügyben dolgoznak.

B.G. Imre bácsi, mit csinálsz napjában odahaza?
E.I. Hát a csekély háztájít intézem, aztán kikimé-lem néha a feleségemet, bevásárolok. Ennyi az én munkám 27 év efekatív gyári munka, és nyolc év katonaság és fogság után.

Aztán el ne felejtsem a tv-nézés mellett sokat olvasok.

B.G. Hát, Imre bácsi nagyon köszönöm ezt az interjú-t, amít adtál olvasóinknak, további kellemes és boldog, békés nyugdíjas életet kívánunk neked.

Lejegyezte: Bodó Gáspár

Gyilkosság

Bíró elé idézik Kohnt gyilkosság vádjával: megfojtotta a feleségét.

Bíró: Mondja el, hogy történt?

Kohn: Békésen hallgattuk a rádiót (opera-előadás volt éppen), mikor azt mondja a feleségem:

— Milyen gyönyörű ez a dudett!!!
— Az nem dudett, drágám, hanem Duett!
— Jé, én eddig úgy tudtam, hogy a duett az, amikor két katonatiszt összeverekedik...
— Az DUEL!

— Duel? az nem akkor van, amikor utazol a vonaton és hirtelen sötét lesz?

— Az nem duel!! Hanem TUNEL!!
— Én pedig szentül meg voltam győződve, hogy a tunel az, amiben kényelmesen ülünk, elterpeszkedve.

— No de az nem TUNEL, hanem FOTEL!!!
— Fotel? Úgy tudtam, hogy az egy nagy ház, sok szobával és ágyakkal, ahol pénzért lehet aludni.

— Az nem FOTEL! HOTEL!...
— A HOTEL nem egy olyan...
— Kohn, ha nem fejezi be ezt a sok marhaságot, megfojtom!

— Na látja, bíró úr, én is ezt mondtam a feleségemnek, csak sajnos ő nem fejezte be...

Tollba mondta: Sarány István
Csikszereda